

Sygn. akt : VU 809/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 kwietnia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 809/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 15 kwietnia 2013 r., znak (...) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 02 kwietnia 2013r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, powołując się na art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, iż wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem organu rentowego ubezpieczony w dniu wejścia w życie ustawy (01 styczeń 1999r.) udowodnił 30 lat, 3 miesiące i 5 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 3 miesiące i 26 dni okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat. Organ uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia w (...) Oddział (...) w L. od dnia 01.07.1971r. do 26.10.1972r.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia:

- od 01 września 1968r. do 30 czerwca 1971r. w (...) Oddział (...) w L. na podstawie świadectwa pracy z dnia 07.11.1974r., ponieważ był zatrudniony w charakterze ucznia i nie miało to charakteru umowy o pracę (uczeń nie miał statusu pracownika), natomiast zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 1983r. przepisy w/w rozporządzenia stosuje się do pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;

- od 12 listopada 1974r. do 15 maja 1976r. w (...). Wojewódzki Zakład (...) Oddział w L., ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze sporządzonego przez zakład pracy;
- od 16 maja 1976r. do 31 marca 1983r. w Spółdzielni (...) Oddział w L., ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze sporządzonego przez zakład pracy;
- od 01 kwietnia 1983r. do 25 kwietnia 1990r. w Spółdzielni Usług (...) w L., ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze sporządzonego przez zakład pracy;
- od 26 kwietnia 1990r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Spółdzielni (...) w L. na podstawie przedłożonej dokumentacji zastępczej, ponieważ na jej podstawie nie można określić charakteru pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji powołanego Rozporządzenia RM oraz nie można określić zajmowanego stanowiska pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały właściwego ministra. Ponadto w świadectwie pracy z dnia 09.09.1999r. pracodawca stwierdza, że praca nie była wykonywana w szczególnych warunkach.

Dnia 05 maja 2013r. wnioskodawca wniósł odwołanie od decyzji z dnia 15 kwietnia 2013r. domagając się jej zmiany i uwzględnienia okresów zatrudnienia od 12 listopada 1974r. do 31 grudnia 1994r. w charakterze kierowcy, konwojenta jako pracy w warunkach szczególnych i w konsekwencji przyznania emerytury. W odwołaniu ubezpieczony podnosi, iż wykonywał ciężkie prace ładunkowe i wyładunkowe przekraczające 10 ton dziennie, pracował w godzinach nocnych, po 14 godzin na dobę. Wnioskodawca wskazał w odwołaniu świadków: Z. P., W. J., J. G..

W odpowiedzi organu rentowego na powyższe odwołanie wnosi on o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych powołał się na te same okoliczności, które wskazał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. N., ur. (...), z zawodu kierowca mechanik. Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 30 lat, 3 miesiące i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE. Udowodnił 1 rok, 3 miesiące i 26 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

(bezsporne)

W latach od 12 listopada 1974r. do 31 grudnia 1994r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy, kierowcy-konwojenta w Wojewódzkim Zakładzie (...) Oddział w L. przekształconym w (...) Spółdzielnię (...) w L..

Dowód: akta ZUS – świadectwa pracy, k. 10- 16; przesłuchanie wnioskodawcy, k. 31.

W spornym okresie ubezpieczony był zatrudniony jako kierowca Ż., konwojent, ładowacz. Jego praca polegała na rozwożeniu wyrobów mleczarskich m.in. mleka po przedszkolach, żłobkach, szkołach, zakładach pracy. Mleko przewożone było w konwiach o pojemności od 10 do 30 litrów. Jednorazowo przewoził on po 30 konwi i wykonywał nawet do trzech takich kursów dziennie. Wnioskodawca sam podejmował towar z magazynu, ładował do samochodu i wnosił do miejsca gdzie towar dostarczył. Następnie zabierał puste konwie i zawoził do mleczarni. Po takich kursach zajmował się jeszcze rozwożeniem paszy i folii dla rolników, zabieraniem od nich mleka i dostarczaniem go do mleczarni, przewożeniem otrębów z młyna z B. i M., transportem kwasu siarkowego i mlekowego używanego do produkcji w mleczarni. Jako konwojent zajmował się również fakturami.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawcy, zeznania świadków, k. 38-39.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezspornym był fakt, iż w dacie złożenia wniosku o emeryturę wnioskodawca miał wymagany przepisem art. 27 ustawy emerytalnej okres składkowy i nieskładkowy - 25 lat, osiągnął wymagany wiek 60 lat, nie przystąpił do OFE. Nadto – w ocenie organu rentowego – na dzień 01 stycznia 1999r. udowodnił 1 rok, 3 miesiące i 26 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

Wnioskodawca wskazywał natomiast, że ma wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, bowiem jako taki należy uznać okres zatrudnienia w Zakładach (...) w L. w okresie od 12 listopada 1974r. do 31 grudnia 1994r. jako konwojenta, kierowcy i ładowacza.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego w tym zakresie, że wnioskodawca nie ma wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i tylko praca wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia. Przy czym dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 1192/12, LEX nr 1240032; wyrok

Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1221/12, LEX nr 1294841). Do kognicji Sądu należy samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 910/12, LEX nr 1293579). Postępowanie sądowe o świadczenia emerytalno-rentowe regulowane jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego, które nie zawiera ograniczeń dotyczących postępowania dowodowego co oznacza, iż okoliczności, od których uzależnione jest prawo do emerytury mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym także

zeznaniem świadków czy opiniami biegłych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt III AUa 291/12, LEX nr 1223240).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w rozpatrywanej sprawie wynika, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy, kierowcy-konwojenta. Jednakże dopiero jego wyjaśnienia i zeznania świadków wskazały na czym praca ubezpieczonego faktycznie polegała. Wnioskodawca w spornym okresie przede wszystkim wykonywał prace kierowcy samochodu dostawczego jakim był Ż.. Nie można zatem zakwalifikować tego rodzaju czynności jako pracy kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (koparka, spycharka), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów wymienionej w wykazie A, dziale VIII, poz.2 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.. Nie jest także pracą w warunkach szczególnych to, iż wnioskodawca w związku z transportem wyrobów mleczarskich musiał sobie sam ten towar załadować i wyładować. Ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe o których mowa w wykazie A, dziale VIII, poz.1 załącznika do Rozporządzenia dotyczą materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie o ogromnym ciężarze. Podnoszenie przez wnioskodawcę konwi o ciężarze 10 do 30 litrów mieści się w normie jako zwykły ciężar i nie może zostać zakwalifikowany jako ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe. Nawet gdyby uznać, iż czynności wykonywane przez wnioskodawcę były ciężkimi pracami załadunkowymi i wyładunkowymi to i tak nie można by ich zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach bowiem nie była ona wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy - § 2 ust.1 Rozporządzenia RM z 1983r.. Powyższe stwierdzenie oznacza, iż warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem. A zatem, w przypadku jednoczesnego wykonywania prac wymienionych w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), z niewymienionymi, nawet gdy stosunek tych prac jest nieproporcjonalnie wysoki na rzecz tych pierwszych, przekreśla to możliwość uznania za pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, jako, że nie była wykonywana stale, w pełnym wymiarze czasu pracy (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1308/12, LEX nr 1286495; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt III AUa 1069/12, LEX nr 1312031).

Należy zatem stwierdzić, iż ubezpieczony był przede wszystkim kierowcą pojazdu dostawczego, a prace załadunkowe i wyładunkowe były wykonywane obok, a nie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na koniec warto podkreślić, iż praca w szczególnych warunkach jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagająca wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia – art.32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jej wykonywanie powoduje szybsze obniżenie wydolności organizmu i szybszą utratę zdolności do zarabkowania stąd uzasadnione jest obniżenie wieku emerytalnego w stosunku do osób ją wykonujących. Jednakże dla oceny czy pracownik wykonywał pracę w warunkach szczególnych znaczenie mają konkretne warunki, w których jest ona wykonywana na danym stanowisku, mające z punktu widzenia ustawodawcy szkodliwy wpływ na organizm ludzki a nie samo przekonanie pracownika o wysokiej szkodliwości warunków pracy (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 10 kwietnia 2013 r., sygn. akt. III AUa 137/13, LEX nr 1312051; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2013r., sygn. akt III AUa 1203/12, LEX nr 1293590; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa 1181/12, LEX nr 1286481).

Nie można zatem wnioskodawcy uznać okresu pracy w żądanym okresie jako pracy w szczególnych warunkach, której wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie J. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 kwietnia 2013r., znak (...).